

MEHMET EMİN ALPASLAN

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**İCRA DAİRELERİNİN
ÖZERKLEŞTİRİLMESİ:
FRANSIZ İCRA GÖREVLİLİĞİ MODELİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

§1. MESLEĞİN TARİHÇESİ, ÖZELLİKLERİ, MESLEĞE KABUL İÇİN ARANAN KOŞULLAR, MESLEĞİN YÜRÜTÜLME BİÇİMLERİ VE MESLEK KURULUŞLARI

I. MESLEĞİN TARİHÇESİ VE ÖNEMİ	7
A. Mesleğin Tarihçesi.....	7
B. İcra Görevlisinin İcra Teşkilâtındaki Yeri ve Önemi	11
II. MESLEĞİN ÖZELLİKLERİ.....	23
A. Genel Olarak.....	23
B. Mesleğin Kamusal Niteliği.....	33
1. Yapılan İşin Kamu Hizmeti Olup Olmadığı Meselesi	33

2. İcra Görevlisinin Kamu Görevlisi Olup Olmadığı Meselesi.	34
C. Serbest Meslek Niteliği	38
D. Mesleğin İcrasının Tekel Oluşturması	42
E. Sınırlı Sayı İlkesi	44
III. MESLEĞE KABUL İÇİN ARANAN KOŞULLAR	46
A. Kişisel ve Ahlakî Koşullar	47
1. Vatandaşlık.....	48
2. Şerefe ve Haysiyete Aykırı Filler Sebebiyle Mahkûm Olmamak.....	50
3. Belli Ağırlıkta Disiplin Cezası Gerektiren Fiilleri İşlememiş Olmak.....	51
4. Şahsen İflâs Etmemiş Olmak	51
B. Bilimsel ve Meslekî Koşullar	52
1. Hukuk Fakültesi Mezunu Olmak	52
2. Staj Yapmak.....	56
3. Sınavda Başarılı Olmak.....	61
C. Koşullardan Muafiyet	63
1. Tam Muafiyet	64
2. Kısmî Muafiyet	65
3. Sınav Sonrası Muafiyet.....	68
IV. MESLEĞE KABUL PROSEDÜRÜ	68
A. Atama Usûlleri	69
1. Başka Bir İcra Görevlisine Halef Olarak Atama.....	69
2. Yeni Bir Ofis İhdas Ederek Atama.....	73
3. Atıl Durumdaki Ofise Atama.....	75
B. Yemin Edilmesi ve İmza Örneğinin Bırakılması.....	76
V. MESLEĞİN YÜRÜTÜLME BİÇİMLERİ	77
A. Genel Olarak	77
B. Mesleğin Münferit Olarak İcra Edilmesi.....	79
C. Masraf Ortaklığı Esasına Dayalı Birlikte Çalışma	79
D. Şirket Çatısı Altında Çalışma	80

E. Bağlı Çalışma.....	83
VI. MESLEK KURULUŞLARI.....	84
A. Genel Olarak.....	84
B. İl Meslek Odası	88
1. Yapısı.....	88
2. Yetki ve Fonksiyonları.....	90
C. Bölge Meslek Odası.....	92
1. Yapısı.....	92
2. Yetki ve Fonksiyonları.....	93
D. Ulusal Meslek Odası.....	95
1. Yapısı.....	95
2. Yetki ve Fonksiyonları.....	96
E. Avrupa Meslek Odası.....	98
F. Uluslararası İcra Görevlileri Birliği.....	98

İkinci Bölüm

Ş2. İCRA GÖREVLİSİNİN FAALİYETLERİ

I. TEKEL OLARAK YERİNE GETİRİLEN FAALİYETLER	104
A. Cebrî İcra.....	105
1. Cebrî İcranın Konusunu Oluşturan Belgeler.....	106
a. Genel Olarak.....	106
b. İcra Edilebilir Belgelerin Vasıfları.....	107
c. İcra Edilebilir Belge Türleri	108
2. Cebrî İcra Prosedürü	114
a. Genel Olarak.....	114
b. Borçlu Hakkında Araştırma Yapılması	115
c. Cebrî İcra Yolunun Tespiti	116
d. İcra İşlemlerinin Yerine Getirilmesi	118
i. İcra Emrinin Tebliği.....	120
ii. Haciz.....	121

iii. Paraya Çevirme	125
iv. Alacaklıya Ödeme	128
e. İşlemlerin Şekli ve Tutanakların İhtiva Etmesi	
Gereken Kayıtlar.....	129
i. İşlemlerin Şekli	129
ii. Tutanakların İhtiva Etmesi Gereken Kayıtlar	131
3. Likit Alacakların ve Küçük Alacakların Tahsili Prosedürü	133
a. Likit Alacakların Tahsili Prosedürü	133
b. Küçük Alacakların Tahsili Prosedürü	136
4. İcra Görevlisinin İşlemlerine Karşı Hukukî Çareler.....	138
B. Tebligat	145
1. Genel Olarak.....	145
2. Tebliğ Edilecek Evraklar.....	149
3. Tebligatın Gerçekleştirilmesi.....	150
C. Diğer Faaliyetler	153
1. Duruşmalardaki Görevler	153
2. Çekilişlerin Organizasyonu.....	154
II. TEKEL HAKKINA SAHİP OLUNMAYAN FAALİYETLER....	155
A. Şekli Hukuka İlişkin Görevler.....	156
1. Menkullerin Adlî veya İradî Açık Artırma Yoluyla Satışı....	156
2. Delil Tespiti ve Diğer Tespit İşlemleri.....	157
a. Genel Olarak.....	157
b. Tespitlerin Delil Değeri	159
c. Faaliyetin Gerçekleştirilmesi	160
3. Alacakların Dostane Yolla Tahsili Prosedürü	161
4. Bazı Mahkemeler Nezdinde Tarafların Temsili	163
5. Hukukî Danışmanlık.....	165
6. Miras Hukukuna İlişkin Geçici Hukukî Koruma Önlemleri	165
B. Maddî Hukuka İlişkin Görevler	166
1. İpotek Tescil Sürecini Yürütme	166

2. Resmî Şekle Tâbi Olmayan Sözleşmeleri Hazırlama.....	166
3. Kira İlişkilerinde Fesih Bildirimlerini Yapmak	167
III. İKİNCİL MAHİYETTE FAALİYETLER.....	168
A. Genel Olarak.....	168
B. İkincil Mahiyette İcra Edilebilecek Faaliyet Türleri.....	168
1. Arabuluculuk.....	170
2. Sigorta Acenteliği ve Gayrimenkul Yönetimi.....	170
IV. İCRA GÖREVLİSİNİN YER BAKIMINDAN YETKİSİ.....	171
V. MACRON YASASI'NIN FAALİYETLERİN KAPSAMINA ETKİSİ.....	174
A. Geçiş Dönemi.....	175
B. 1 Temmuz 2022'den Sonraki Durum.....	176

Üçüncü Bölüm

Ş3. İCRA GÖREVLİSİNİN HAKLARI, YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE SORUMLULUĞU

I. İCRA GÖREVLİSİNİN HAKLARI	179
A. İcra Görevlisinin Alacaklıyla Olan İlişkisinden Kaynaklanan Haklar	179
1. İlişkinin Hukukî Niteliği.....	179
2. Ücret Hakkı	181
3. Avans ve Masraf Talep Etme Hakkı.....	185
B. Meslek Mensubu Olma İtibarıyla Sahip Olunan Haklar	185
1. Kolluk Yardımı Talep Edebilme Hakkı.....	185
2. Bilgi ve Belgelere Erişim Hakkı	189
3. Krediden İstifade Hakkı.....	193
4. Sosyal Güvenlik Hakkı	194
II. İCRA GÖREVLİSİNİN AYRICALIKLARI	195
A. Halefini Tayin Etme	195
B. Bilgi ve Belgelere Doğrudan Erişim.....	195

C. Özel Hukukî Koruma	195
III. İCRA GÖREVLİSİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	198
A. Vekâlet Sözleşmesinden Kaynaklanan Yükümlülükler.....	198
1. Dürüst Davranma Yükümlülüğü.....	198
2. Bilgilendirme ve Tavsiyede Bulunma Yükümlülüğü	198
3. Özenli Davranma Yükümlülüğü	199
4. Sadakat ve Sır Saklama Yükümlülüğü.....	200
5. Hesap Verme Yükümlülüğü.....	201
B. Mesleğin Kamusal Niteliğinden Kaynaklanan Yükümlülükler	201
1. Genel Olarak.....	201
2. Borçluyla İlgili Yükümlülükler.....	201
a. Bilgilendirme Yükümlülüğü.....	202
b. Borçlunun Menfaatlerini Gözetme Yükümlülüğü	204
c. Sır Saklama Yükümlülüğü.....	208
3. Faaliyetle İlişkili Yükümlülükler	209
a. Teklif Edilen Görevi Kabul Etme Yükümlülüğü	210
b. Şahsen İfa Yükümlülüğü.....	211
c. Yasaklılık Hâllerinde Çekinme Yükümlülüğü	214
d. Dikkatli Davranma Yükümlülüğü.....	217
4. Görev Gereği Tabi Olunan Diğer Yükümlülükler	218
a. Genel Olarak.....	218
b. Sürekli Eğitime Katılma Yükümlülüğü.....	218
c. Başka İş Yapma Yasağı.....	220
d. Reklam Yasağı	220
e. Meslektaşlarla ve Diğer Yargı Mensuplarıyla İlişkilerde Nazik Olma Mecburiyeti	221
f. Meslekî Kimlik İbraz Mecburiyeti.....	222
g. Kara Paranın Aklanmasıyla ve Yolsuzlukla Mücadele Yükümlülüğü	224
IV. İCRA GÖREVLİSİNİN SORUMLULUĞU	224
A. Genel Olarak.....	224

B. Hukukî Sorumluluğu	226
1. Alacaklıya Karşı Sorumluluğu	227
2. Borçluya ve Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluğu	231
3. Meslekî Sorumluluk Sigortası	234
C. Disiplin Sorumluluğu	238
D. Cezaî Sorumluluk	244
E. İcra Görevlisinin Fiilleri Sebebiyle Ulusal Meslek Odasının Sorumluluğu	246
F. İcra Görevlisinin Fiilleri Sebebiyle Devletin Sorumluluğu	246
SONUÇ	251
KAYNAKÇA	259